

2025-09-15

Handläggare

Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 072-4599310

Till

Överförmyndarnämnden

Tertialrapport Tertial 2 2025 för Överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

1. Prognosen godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Överförmyndarnämnden begär budgetjustering för arvoden ur central medelsreserven med 20 mnkr.

Håkan Andersson

Förvaltningschef

Överförmyndarnämnden

Box 12216

072-4599310

08-50800400

emma.furtenbach.lundqvist@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	18
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	19
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	32
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	38
Uppföljning av ekonomi	42
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	42

Investeringar	45
Budgetjusteringar	45
Intern kontroll	45

Bilagor

*Bilaga 1: Ansökan-om-budgetjusteringar-för-särskilda-ändamål---drift
Överförmyndarförvaltning*

Bilaga 2: Blankett set ÖFN T2 2025

Sammanfattande analys

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt och sörja för sin person på grund av sjukdom, nedsatt hälsotillstånd eller annat skäl kan få hjälp av en god man eller en förvaltare.

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd som ser till att gode män och förvaltare sköter sina uppdrag. Överförmyndaren ska särskilt se till att personens tillgångar används för hens nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt och ger en rimlig avkastning. Överförmyndaren ser också till att föräldrar och förmyndare tar hand om barns tillgångar på ett säkert sätt till dess att barnet blir myndigt. Bestämmelserna om överförmyndarnas verksamhet finns i föräldrabalken och i förmynderskapsförordningen samt i lag om god man för ensamkommande barn. Många av de som har behov av stöd är äldre, personer med olika funktionsnedsättningar samt ensamkommande flyktingbarn. Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden i Stockholm har därutöver ett betydande nationellt ansvar i vissa förmynderskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har tre utmaningar 2025:

Nämndens första utmaning är att korta handläggningstiderna.

Nämndens andra utmaning är att rätta till brister som länsstyrelsen pekat på.

Nämndens tredje utmaning är att förbereda införandet av e-tjänster.

Nämnden gick in i 2025 med ett stort antal ärenden som borde handlagts under 2024. Det gäller till exempel granskning av årsredovisningar där arvode inte begärs, ärenden som borde vitesförelagts då handlingar inte inkommit, arvsskiften, ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare enligt 11 kap. 4 § och 11 kap. 7 § föräldrabalken, byte av ställföreträdare med mera.

Granskningen av årsräkningar och utbetalning av arvoden har hittills gått betydligt snabbare än föregående år. Nämnden räknar med att nå årets granskningsmål. Ett arbete pågår för att komma ikapp med handläggningen av de ärenden som borde handlagts 2024. Prognosen är att

handläggningstiderna kommer att kortas i flera processer 2025 jämfört med 2024. Det räcker dock inte för att förvaltningens ska komma ikapp i alla de processer där handläggningstiderna är för långa.

Ett arbete pågår med att rätta de brister som länsstyrelsen pekat på. E-tjänster för inlämnande av årsredovisningar, slutredovisningar och redogörelser är klara och kommer att lanseras under hösten.

Budget

Årsprognosen för överförmyndarnämnden visar en budget i balans. Utfallet i redovisningen per augusti är 70,4 mnkr. Nämndens helårsprognos beräknas till 103,5 mnkr vilket inkluderar budgetjustering på 20 mnkr som begärs i samband med tertialrapport två.

Nämndens budget är 83,5 mnkr. Budgeten för 2025 ökar med 3,6 mnkr jämfört med 2024. Av nämndens budget är 68,5 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15,0 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 20,0 mnkr reserverade i central medelreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering. I tertialrapport två prognostiseras nu att den totala arvodeskostnaden för 2025 blir 35 mnkr. Nämnden begär därför 20 mnkr i budgetjustering för ökade arvodeskostnader.

I budget för 2025 ingår minskade kostnader på 1,6 mnkr för avveckling av lokaler enligt plan. Ökade kostnader ingår på 0,7 för utveckling av ärendehanteringssystemet Lex, 1,5 mkr till Kontaktcenter och 3,0 mnkr till fler handläggare och övriga ökade kostnader.

Ökade kostnader pga. pris- och löneökningar möts med effektiviseringar.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

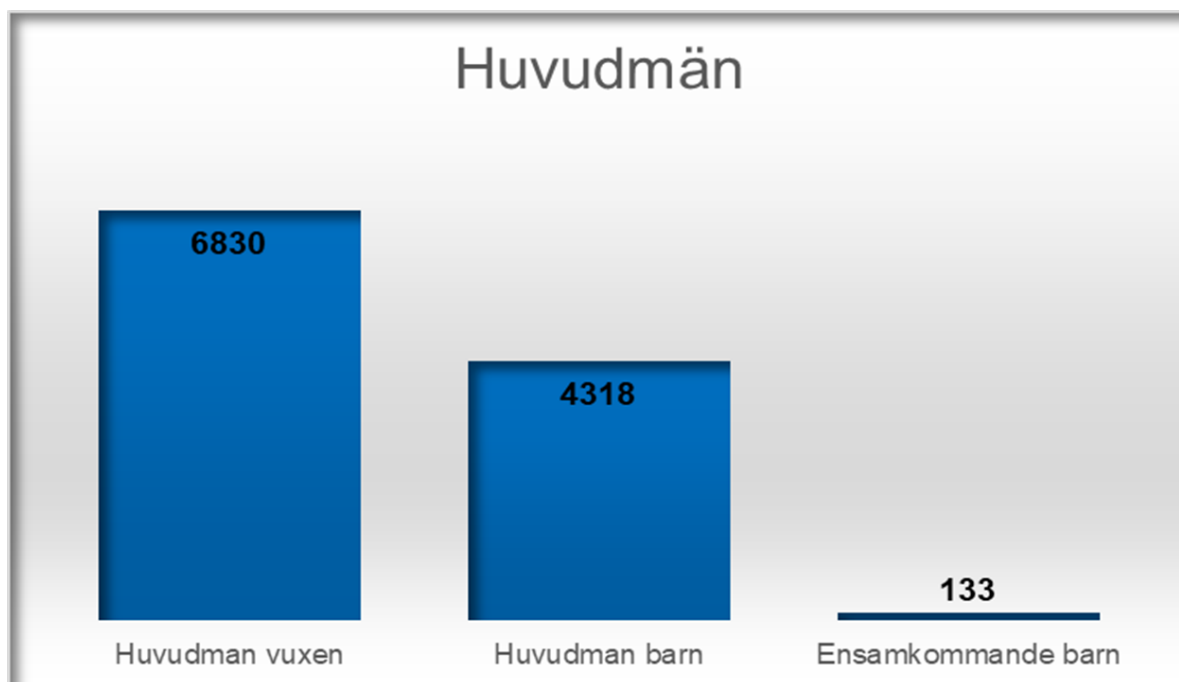
◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls delvis. Målet uppfylls delvis därför att handläggningstiderna behöver kortas ytterligare.

Genom att under 2025 fokusera på att korta handläggningstiderna, rekrytera och utbilda fler ställföreträdare bidrar nämnden till att kommunfullmäktiges inriktningsmål om en stark och jämlik välfärd i hela staden uppfylls. Nämnden fortsätter att driva ett långsiktigt och hållbart förändringsarbete mot en effektivare och mer ändamålsenlig organisation. Den 1 januari 2025 genomfördes därför en mindre omorganisation. En av förvaltningens enheter delades upp på två och en ny enhetschef tillsattes. Åtgärder vidtas för att säkerställa rättssäkerheten gentemot

huvudmannen och ärendeflöden följs upp löpande. Rekryteringsarbetet fortsätter att utvecklas för att säkerställa att de stockholmare som behöver god man eller förvaltare också kan få det oavsett var i staden man bor. Det nya digitala rekryteringsverktyget fortsätter att utvecklas vilket effektiviserar rekryteringsprocessen. Såväl nya ställföreträdare som befintliga lämplighetsprövas och erbjudas utbildning. Äldre är en av överförmyndarnämndens främsta målgrupper och det är därför viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör dessa. Förvaltningen har utökat sitt samarbete med regionen genom regelbundna informationsträffar med läkare inom Äldrepsykiatri. I likhet med tidigare år tar nämnden emot aspiranter från Jobbtorg Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet nås.

Nämnden bidrar till målet om att alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid genom att säkerställa att barn och ungdomar som har behov av en ställföreträdare får det. Nämnden bidrar även genom att barn och ungdomar som har föräldrar som har behov av en ställföreträdare får det stödet.

Nämnden nätverkar med stadens socialtjänster och med juridiska avdelningen för att öka kompetensen om ställföreträdarskap för barn. Nämnden utser, i avvaktan på att en särskilt förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten, gode män till alla ensamkommande barn.

Nämndmål: Nämnden ska särskilt se till att barnets tillgångar används för barnets nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt som ger en rimlig avkastning.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har tillsyn över barns tillgångar som överstiger åtta prisbasbelopp eller när en försäkring utbetalats samt om barnet fått ett arv med förbehållet att överförmyndaren ska utöva tillsyn över detta. Detta innebär att överförmyndaren ska lämna samtycke till placering samt även uttag av medel för olika ändamål. Det är alltid barnets bästa som ska komma först i dessa sammanhang.

Förväntat resultat

Alla barn inom staden där överförmyndaren har tillsyn över barnets tillgångar ska vara trygga med att tillgångarna är placerade tryggt och ger avkastning fram till att barnet blir myndig.

Analys

Kommentar

Nämnden erbjuder den som har till uppgift att förvalta barns egendom information och utbildning som gör att de bättre kan tillvarata barns intressen. Förvaltningens anställda som har i uppgift att idka tillsyn över de som förvaltar barns tillgångar erbjuds under hösten utbildning och information som gör att tillsynen skärps.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Alla förmyndare erbjuds utbildning i att redovisa barns tillgångar.						100 %		2025
 Berörda anställda ska få utbildning i att granska redovisningshandlingar för barns tillgångar.	100 %			0 %		100 %		2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Rutin för hantering av tillståndsärenden rörande barn ska tas fram där så saknas.	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att målet nås

Nämnden bidrar till målet om att ge stöd och omsorg där behovet är som störst genom hela sin verksamhet som riktar sig till utsatta personer som har behov av stöd och omsorg.

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Stockholmare som har behov av en ställföreträdare ska få en lämplig ställföreträdare inom rimlig tid. Personer med olika former av funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp och genom att få en ställföreträdare kan dessa personer få en ökad rättssäkerhet. Ställföreträdare lämplighetsprövas och erbjuds utbildning och stöd för att kunna hjälpa sina huvudmän på ett bra sätt. På detta sätt bidrar överförmyndarnämnden till stadens mål om att stockholmare som behöver stöd ska få insatser i tid.

Nämndmål: Nämnden ska arbeta för att öka rättssäkerheten i handläggningen.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens handläggning ska i alla delar vara rättssäker.

Förväntat resultat

Att all handläggning vid alla skeden sker på ett rättssäkert sätt.

Analys

Kommentar

Ansökan och anmälan om behov av god man och förvaltare

En ansökan om god man enligt FB 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 kan göras av den enskilde själv, av den enskildes nära anhöriga eller av överförmyndarnämnden. En ansökan om god man eller förvaltare görs till tingsrätten som har ansvaret för att utreda ärendet. Tingsrätten har rätt att förelägga nämnden att inhämta kompletterande utredning, till exempel läkarintyg eller social utredning, samt att komma med förslag på en lämplig ställföreträdare. Tingsrätten kan också be nämnden att lämplighetspröva en person som i ansökan har föreslagits till uppdraget som ställföreträdare. Tingsrätten förelägger alltid nämnden att yttra sig över den enskildes behov och hälsotillstånd och om dessa uppfyller föräldrabalkens krav

för anordnande av god man eller förvaltare.

Förvaltningen har 720 pågående ärenden:

- Handläggningstiden i avslutade ärenden för att utreda god man och förvaltare är 60 dagar.

Interimistiska ärenden

Om behovet av ställföreträdare är akut kan rätten besluta om ett interimistiskt anordnande av god man eller förvaltare i avvaktan på utredning och beslut som gäller tillsvidare. Brådskande och interimistiska ansökningar/anmälningar om god man eller förvaltare ska handläggas snarast möjligt.

Rekrytering av ställföreträdare för vuxna

Ett ärende ligger för rekrytering när anmälan eller ansökan om ställföreträdare är färdigutredd och ett behov av ställföreträdare är konstaterat. De äldsta ärendena prioriteras i rekryteringsarbetet. Först får den sökande genomföra ett kunskapstest på webben. Om den sökande klarar testet sker en lämplighetsprövning av den sökande genom att en kreditupplysning görs liksom en kontroll i belastningsregistret. Därefter kontrolleras att de själva inte har förvaltare. Slutligen måste den sökande genomgå en introduktion och slutgiltig bedömning.

Genom rekryteringsinsatser, effektiva utbildningsinsatser och i samarbete med civilsamhället ska rekrytering av gode män och förvaltare öka. Nämnden har ett stort behov av att rekrytera nya ställföreträdare. Rekryteringen inriktas på att förmå befintliga ställföreträdare att ta fler uppdrag och genom samarbete med civilsamhället samt rekryteringskampanjer. Stadsledningskontorets kommunikationsavdelning finansierar 2025 en rekryteringskampanj i början av året och en under hösten på stadens egna annonstavlor. Förvaltningen deltar i såväl ett regionalt nätverk i Stockholms län samt ett nationellt nätverk för att hitta effektiva sätt att rekrytera samt utbilda nya ställföreträdare.

Förvaltningen har 178 pågående annonser där rekrytering pågår.

- Medel publiceringsdagar per annons är just nu 263 dagar.

Begäran om entledigande och byten

Bytes- och klagomålsärenden fördelas enligt följande: En del av ärendena är begäran om entledigande från ställföreträdare som inte vill fortsätta som god man eller förvaltare eller inte kan på grund av sjukdom. En del ärenden är ansökan om byte från huvudmannen själv eller dennes anhöriga och en del ärendena är klagomål från personer som inte är parter i ärendet, exempelvis socialtjänst, myndigheter och oroliga medmänniskor.

Beslut om byte av förvaltare och gode män i otvistiga ärenden har en kort handläggningsprocess, i dessa ärenden kan beslut fattas på tjänstemannanivå. Beslut i så kallade tvistiga ärenden, där någon part motsätter sig bytet, har en längre process på grund av att de måste beslutas av nämnden. Förvaltningen kan också besluta att skriva av anmälningar om byte från en obehörig sökande om det efter utredning bedöms att det inte finns skäl att entlediga ställföreträdaren.

Förvaltningen har 217 klagomål- och bytesärenden samt 128 pågående ärenden där den gode mannen begärt sig själv entledigad.

- Handläggningstiden för avslutade klagomålsärenden är 63 dagar
- Handläggningstiden för avslutade entledigandeärenden är 49 dagar

Föräldraförvaltning

Inom en månad efter det att ett barns tillgångar överstiger åtta basbelopp (470 400 kr år 2025) eller att barnet har tillgångar som ska stå under överförmyndarkontroll ska förmyndaren/förmyndarna ge in en förteckning över egendomen. Detsamma gäller om barnet äger fast egendom så som ett hus, eller har nyttjanderätt till fast egendom.

Vissa utbetalningar ska enligt lag sättas in på spärrat konto. Följande utbetalningar ska alltid sättas in på ett spärrat konto hos en bank eller ett kreditmarknadsbolag med uppgift om att pengarna inte får tas ut utan tillstånd från överförmyndaren. Det gäller om beloppet uppgår till minst ett prisbasbelopp (58 800 kr för 2025) eller om det finns ett villkor om överförmyndarkontroll:

- utbetalning på grund av arv eller testamente
- försäkringsersättning till barnet
- utbetalning från ett individuellt pensionssparkonto (IPS)
- brottsskadeersättning
- skadestånd enligt skollagen
- skadeståndsansättning från staten.

Den som gör utbetalningen måste meddela både föräldrarna och överförmyndaren. Att ett konto är spärrat innebär att föräldrarna inte kan ta ut pengar utan samtycke från överförmyndaren.

Förvaltningens tillsyn syftar till att säkerställa att barnets tillgångar används till barnets bästa i enlighet med lagens krav.

Förvaltningen har tillsyn i ca 4800 ärenden enligt FB 9 kap. 1 §

Ensamkommande barn

I första skedet är barn som kommer till Sverige utan föräldrar ett ensamkommande barn som söker asyl, även kallat EKB, (ensamkommande barn). I andra skedet har barnet permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd, PUT (permanent uppehållstillstånd) eller TUT (tillfälligt uppehållstillstånd). I tredje skedet om barnet fått ett tillstånd i Sverige ska en SFV, (särskilt förordnad vårdnadshavare) utses av tingsrätten. Uppdraget att ansöka om detta till tingsrätten åligger socialförvaltningen i den kommun där barnet är folkbokfört.

Överförmyndarförvaltningen har i uppdrag att stötta vid rekrytering samt att betala ut arvode till särskilt förordnad vårdnadshavare.

Förvaltningen har tillsyn i 66 ärenden enligt 2 § 1 st. lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Gamla ärenden

Införandet av ett ärendehanteringssystem ger förvaltningen bättre förutsättningar att följa upp gamla ärenden. Det handlar om registervård och om att avsluta ärenden. Det handlar också om att bevaka och ständigt driva ärenden framåt. Inget ärende får ligga utan åtgärd för länge. De äldsta ärenden måste följas upp kontinuerligt. För första gången har förvaltningen digitalt stöd för att börja mäta handläggningstider.

Samarbete med domstolarna

Förvaltningen har ett bra samarbete med de tre domstolar i länet som är aktuella för personer folkbokförda i Stockholms stad. Syftet med denna samverkan är att effektivisera handläggningen och öka förståelse för varandras roller och uppdrag. Det finns en kontaktperson per domstol för samordning och dessa medverkar på den årliga samordningsträffen som sammankallas av förvaltningen. Det är en utmaning för såväl förvaltningen som domstolarna att hantera denna volym av ärenden och det är därför viktigt att få till ett fungerande samarbete.

Samarbete med Sveriges Kommuner och regioner samt andra överförmyndarförvaltningar för att öka rättssäkerheten

Förvaltningen ska fortsätta att utveckla samverkan med olika aktörer, exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt övriga överförmyndarnämnder för att säkerställa informationsöverföring, jämförelser av kvalitet, en likformig bedömning vid arvodering och ärendehandläggning samt stöd vid budget- och prognosarbete. Förvaltningens handläggare deltar vid SKR:s webbsända nationella utbildningar gällande rättsfall och tolkning av lagstiftning.

Förvaltningen medverkar på länsträffar med Stockholms läns överförmyndarförvaltningar. Förvaltningscheferna i överförmyndarförvaltningarna i landets större städer har ett nätverk. En gång per år träffas representanter för i stort sett samtliga överförmyndarförvaltningar i landet på föreningen Sveriges överförmyndares studiedagar.

Samarbete med stadsdelsnämnder, socialnämnden och äldre- och funktionsnämnden för att öka rättssäkerheten

Nämnden ska utveckla samarbetet med nämnder i staden som är berörda av överförmyndarens verksamhet. Det handlar om att sprida kunskap om verksamheten, inhämta synpunkter på verksamheten och se över processer där olika förvaltningar kan samverka för huvudmannens bästa. En myndighetstelefon finns för att öka tillgängligheten gentemot andra myndigheter.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

En stor del av nämndens verksamhet syftar till att stärka funktionshindrades rättigheter. Det krävs ett läkarintyg för att få en god man eller en förvaltare. Gode män och förvaltare ska stå på huvudmannens sida och förvalta egendom, bevaka rätt och sörja för person.

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Hela

överförmyndarverksamheten syftar till att huvudmännen med stöd av sina ställföreträdare ska få den hjälp och det stöd som krävs för att de så långt som möjligt ska kunna delta i samhällsgemenskapen. Flertalet av nämndens indikatorer och aktiviteter syftar till att nå detta mål.

Nämnden samarbetar aktivt med nämndens råd för funktionshinderfrågor för att implementera och följa upp målområden i program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Arbetet sker tillsammans med äldrenämnden och socialnämnden.

Funktionshinderrådet kommer även involveras i andra strategiska processer för att stötta nämnden att uppfylla de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Överförmyndarnämnden och funktionshinderrådet ska ha ett gemensamt möte till hösten.

Nämnden ska genomföra en serviceundersökning riktad till huvudmän. Det är ett sätt att ta tillvara på huvudmännens synpunkter. Undersökningen ligger till grund för utveckling av nämndens verksamhet.

Nämnden har ett bra samarbete med flera organisationer för funktionshindrade som bland annat ska medverka och utbilda gode män och förvaltare samt förvaltningens anställda.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Alla medarbetare ska genomgå utbildning i att skriva beslutsmotiveringar.	100			0	100	100 %		2025

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Medarbetare ska få utbildning i offentlighet och sekretess	2024-01-01	2025-12-31	
	Uppdatera rutinerna i de största processerna utifrån nytt ärendehanteringssystem.	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: Nämnden ska vara tillgänglig och ge bra service

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska bli mer tillgänglig via mejl samt ge ställföreträdare, anhöriga och andra intressenter en förbättrad service i form av exempelvis kortare handläggningstider, snabbare svar och ett gott bemötande.

Förväntat resultat

Ställföreträdarna är nöjda med överförmyndarförvaltningens service.

Analys

Information på hemsidan

Informationen på hemsidan utvecklas löpande under 2025. Informationen på hemsidan ska utvecklas för att bli mer komplett, pedagogisk och tillgänglig. Blanketter för huvudmän ska klarspråkas. Ny information om kommande e-tjänster som ska lanseras under hösten kommer att läggas ut.

Nämnden verkar för att webbplatsen görs mer användarvänlig. Nämnden har t.ex. lagt in frågor och svar som baseras på de frågor som Kontaktcenter tar emot och om att lägga in en ordlista med ord som används i nämndens brev och som kan vara svårförståeliga för ställföreträdare och huvudmän.

Kontaktcenter

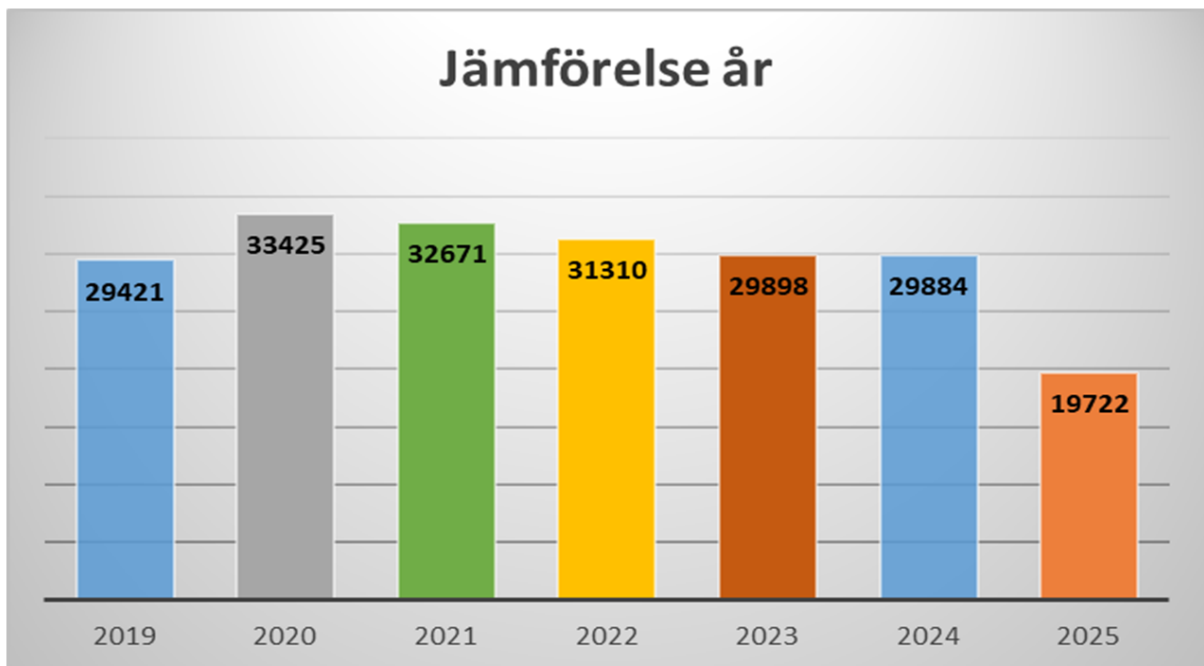
Kontaktcenter är överförmyndarförvaltningens främsta kontaktyta mot bland annat allmänhet och ställföreträdare samt gentemot andra myndigheter. Syftet är att den som ringer ska få svar direkt och få rätt information från början. Frågor som inte kan lösas av Kontaktcenter kan antingen kopplas fram till förvaltningen eller skickas till förvaltningen som ett e-postmeddelande.

Kontaktcenter för statistik som följs upp noga av förvaltningen. Detta görs för att kunna förbättra informationen på hemsida, blanketter och i förvaltningens mallar och brev. Förvaltningen utbildar personalen på Kontaktcenter för att de ska svara rätt och kunna svara på en större andel av frågorna.

Till Kontaktcenter ringer huvudmän, ställföreträdare, anhöriga, närstående, anställda i olika kommuner och landsting, Polisen, försäkringsbolag, banker, andra överförmyndarförvaltningar, tingsrätter, juristbyråer, fastighetsägare, bostadsrätts- och hyresgästföreningar, mäklare, grannar, bekanta etcetera.

Kontaktcenter hanterar årligen runt cirka 30 000 frågor och ärenden för

En väsentlig avvikelse som internkontroller under 2025 visat är en ökad upplevd belastning på handläggare, på grund av minskad service från Kontaktcenter. Ökade kostnader för Kontaktcenter gör att nämnden kan köpa mindre service vilket gör att fler frågor skickas till handläggarna.

Bilden visar inkomna frågor till KC per år i forma av brev, telefon och mejl. Siffran för 2025 är till och med augusti månad.

Brukarundersökning

Nämnden ska genomföra två brukarundersökningar 2025. En som riktar sig till huvudmän har genomförts. En som riktar sig till ställföreträdare genom förs i höst. Syftet är att undersöka hur nämndens verksamhet uppfattas. Det handlar bland annat om tillgänglighet, bemötande och kunskap. Resultatet från undersökningarna ska ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Nämnden strävar efter att ha ett huvudmannaperspektiv i det dagliga arbetet men även ett ställföreträdarperspektiv.

Utlämnande av allmänna handlingar

En omfattande verksamhet inom nämnden är utlämnande av allmänna handlingar. Detta ska ske skyndsamt. Absolut senast 48 timmar efter att begäran lämnas in. Det är en viktig service gentemot bland annat anhöriga och allmänhet.

Personlig kontakt

Förvaltningen strävar efter att öka den personliga kontakten med ställföreträdarna och andra aktörer genom att ringa mer för att fråga, förklara och informera.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Totalt sett är ställföreträdarna nöjda med överförmyndarförvaltningens service. Ställföreträdare som instämmer till stor del eller instämmer helt och hållet i den årliga enkäten ska öka				61 %		70 %		2025

Undersökningen mot ställföreträdare är inte ännu genomförd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnde ska erbjuda Kontaktcenter kompetensutveckling i samband med deras omorganisation.	2025-01-01	2025-12-31	
 Nämnden ska klarspråka blanketter som riktas till huvudmän	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: Stockholm ska ha kompetenta ställföreträdare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden fortsätter att utbilda ställföreträdare, befintliga såväl som presumtiva.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har fått erforderlig kompetens för att sköta sitt uppdrag både gällande utövande och redovisning till förvaltningen.

Analys

Kommentar

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ställföreträdarna erbjuds under 2025 både fysiska och digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen.

Nämnden ger ett bidrag till Stockholms läns god mans- och förvaltarförening 2025, bland annat för att de ska ordna kurser för sina medlemmar.

Förvaltningen samarbetar med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshinderrådet. Förvaltningen har positiva erfarenheter av funktionshinderrådet som är väldigt engagerade i, och berörda av, förvaltningens verksamhet. I september hålls ett gemensamt möte med överförmyndarnämnden och funktionshindersrådet.

Förvaltningen ska samverka med civilsamhället i arbetet med rekrytering av ställföreträdare.

Det kan till exempel handla om politiska partier, religiösa samfund, pensionärsorganisationer, funktionshindersorganisationer, föreningar med flera.

Stadsledningskontoret finansierar två kampanjer för att rekrytera ställföreträdare via stadens annonstavlor under 2025.

Under slutet av 2024 erbjöd förvaltningen gode män och förvaltare, via nyhetsbrev och hemsida, att anmäla sig på ett utbildningstillfälle avseende upprättande av årsräkning. I januari 2025 höll förvaltningen en fysisk utbildning för cirka 60 ställföreträdare. Första delen av tillfället bestod i en gemensam utbildning där ställföreträdarna även gavs tillfälle att ställa frågor. De ställföreträdare som hade behov av ytterligare stöd eller frågor efter genomgången erbjöds att sitta ned tillsammans med en handläggare i ett personligt möte. Responsen från deltagarna var att de uppskattade möjligheten att få komma och träffa handläggare och att få svar på sina frågor i ett sådant möte. Förvaltningen hade dock önskat ett högre deltagarantal än vad som blev utfallet.

Ett antal utbildningar hålls under 2025 i hur redovisningar ska fyllas i, utbildning för anhöriga ställföreträdare, utbildning för förvaltare med mera samt utbildning för nya ställföreträdare

Under 2023–2024 genomfördes ett försök med mentorer för ställföreträdare. Det handlar om att befintliga erfarna ställföreträdare är mentorer för nya ställföreträdare. Försöket har utvärderats och arbetet med mentorer permanentas under 2025.

Nämnden arbetar för att ställföreträdare ska ha erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Följande kurser för ställföreträdare har genomförts:

- Fem grundutbildningar har genomförts för föreslagna ställföreträdare.
- En om dödsbon och arvskiften
- En om när din huvudman behöver en förvaltare
- En om köp eller försäljning av fastighet/bostadsrätt
- En om hur hjälper du en huvudman som har begränsad ekonomi
- En om hur en årsräkning upprättas och vilka uppgifter som ställföreträdaren behöver redovisa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Alla nya ställföreträdare ska genomgå samma utbildning och tester innan de får uppdrag.				100 %		100 %		2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska hålla utbildning för föräldrar till barn med funktionsnedsättning.	2025-01-01	2025-12-31	
 Nämnden ska övergå till att hantera all rekrytering av ställföreträdare enhetligt i systemet Recruto för att effektivisera och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till att målet uppnås.

Nämnden ansvarar för att personer som av olika skäl behöver stöd i sin livsföring får det i form av till exempel en god man eller en förvaltare. Nämnden rekryterar, utbildar, arvoderar och utövar tillsyn över ställföreträdare. Möjligheten att få en ställföreträdare är viktig för att äldre ska få en trygg ålderdom och en äldreomsorg av god kvalitet. Därmed bidrar överförmyndarnämnden till att äldres tillvaro präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. "Handlingsplan för en äldrevänlig stad och Stockholm- äldrevänlig stad" tjänar som underlag för att identifiera mål och aktiviteter. Flertalet av nämndens mål och indikatorer rör äldre.

Äldre är en av de främsta målgrupperna för nämndens verksamhet och flera mål, indikatorer och aktiviteter syftar till att tillgodose äldres behov av ställföreträdare. Det är dock i första hand behovet av ställföreträdare som avgör, inte ålder.

Det är viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör äldre. Det gäller till exempel behov som beror på demens och på ålderdomssvaghet.

Nämndmål: Nämnden ska utbilda socialtjänsterna inom staden gällande olika typer av ställföreträdarskap.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Aktuella medarbetare inom socialtjänsten för området, ska ha erbjudits utbildning för att öka sin kompetens som de behöver gällande ställföreträdarskap.

Analys

Målet nås. Förvaltningen deltar på utbildningar när socialtjänst och äldreomsorg efterfrågar förvaltningens medverkan. Det finns ett samverkansforum där formerna för kommande utbildningar diskuteras.

Det är viktigt att socialtjänsten har god inblick i vad det innebär att ha en ställföreträdare.

Socialtjänsten har goda möjligheter att uppmärksamma behov av god man eller förvaltare och därmed anmäla detta till överförmyndarförvaltningen så att en ställföreträdare kan utses.

Det är även av vikt för medarbetare inom socialtjänsten att ha god kunskap om ansvarsfördelning mellan en ställföreträdare, socialtjänsthandläggare samt kontaktpersoner på boende. Detta för att huvudmannens bästa alltid ska komma i fokus och alla parter ska kunna samarbeta på bästa sätt. Förvaltningen fortsätter utveckla det samverkansforum som startade 2024 med strategier och avdelningschefer, utredare med flera från socialförvaltningen, äldreförvaltningen och överförmyndarförvaltningen. Syftet är att minska felaktiga förväntningar på ställföreträdare, få en smidigare process vid anmälningar om behov av ställföreträdare och genom samverkan öka effektiviteten.

Möjligheten att ordna utbildningar underlättas tack vare förvaltningens flytt till mer centralt belägna lokaler med tillgång till fler och större mötesrum.

Under våren har utbildning genomförts hos följande verksamheter i staden:

- Beställarenheten äldre Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning
- Seniorverksamheten i Farsta
- ST läkare Äldrepsykiatri Alvik
- Samverkansmöte socialförvaltningen äldreförvaltningen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämnden deltar vid två tillfällen för att utbilda biståndshandläggare.				100 %		2 st.		2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska sammankalla och administrera ett nätverk med äldreförvaltningen och socialförvaltningen med två möten per år.	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Överförmyndarförvaltningen strävar efter att medarbetarna ska känna sig friska och motiverade. Det handlar om att utveckla friskfaktorer. En viktig del i detta arbete är satsningen på friskvård. Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och sitt friskvårdsbidrag. Det finns en trivselgrupp som ansvarar för olika trivselaktiviteter.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls.

Nämnden arbetar för att förverkliga miljöprogram 2030. Nämnden bidrar till målet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att personalen bland annat återvinner avfall och möbler, sparar på energi, köper miljöcertifierade produkter och åker kollektivt. När förvaltningen flyttade till tekniska nämndhuset ökade möjligheterna att samverka med andra förvaltningar i staden kring miljöfrågor. Arbetet med avfallssortering och återvinning är samordnat i tekniska nämndhuset. Återvinningsstationerna ska byggas om under året och det ska bli möjligt att återvinna fler fraktioner. Förvaltningen kommer att utbilda personalen för att få fler att sortera rätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Målet uppfylls helt.

Överförmyndarnämnden bidrar till stadens mål om att vara en hållbar stad med god livsmiljö genom att handla och agera på ett miljömässigt hållbart sätt. Det innebär bland annat att resa hållbart, köpa miljömärkta varor och tjänster och källsortera så många fraktioner som det för närvarande finns förutsättningar för. Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram.

Nämndmål: Nämnden källsorterar allt avfall

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetare på nämnden sorterar sitt avfall

Analys

Förvaltningen ska under 2025 sträva efter att allt avfall ska sorteras. Alla medarbetare får årligen information om hur avfall ska sorteras. Återvinningsstationerna ska byggas om under året och det ska bli möjligt att återvinna fler fraktioner. Förvaltningen utbildar personalen för att få fler att sortera rätt.

Förvaltningen eftersträvar även att en så hög andel som möjligt av de inköp som görs under

året, av varor likväl som av tjänster, i större likväl som mindre kvantiteter, ska utgöras av kravmärkta eller på andra sätt miljöcertifierade produkter och tjänster.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Allt avfall källsorteras	93,24 %			90,41 %	81 %	90 %		2025

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Minska pappersanvändningen genom att bygga och utveckla e-tjänster för ställföreträdare.	2025-01-01	2025-12-31	
	Minska pappersanvändningen genom att öka andelen digitala utskick genom anslutning till stadens meddelande växel.	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

● Uppfylls helt

Analys

Att vara god man eller förvaltare är i grunden ett ideellt uppdrag med en symbolisk ersättning som inte på något sätt motsvarar en lön. Många ställföreträdare gör dessutom mycket mer än vad som egentligen ingår i uppdraget. Om ställföreträdersystemet skulle sluta att fungera skulle en stor mängd arbetsuppgifter behöva flyttas till andra samhällsorgan, som till exempel socialtjänsten, med stora kostnadsökningar som följd. Överförmyndarverksamheten kan med det perspektivet betraktas som synnerligen kostnadseffektiv.

Nämnden har ingen möjlighet att kompensera sig för inflationen genom att höja taxor och avgifter. Löne- och kostnadsökningar måste mötas av kostnadsminskningar eller höjt budgetanslag.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av antalet huvudmän. Antalet invånare i Stockholm beräknas öka under kommande år. Då andelen i befolkningen som har behov av ställföreträdare utgör mellan en och två procent förväntas behovet av ställföreträdare öka i samma takt som befolkningsökningen. När andelen äldre ökar bidrar även det till att antalet huvudmän ökar. Antalet äldre i kommunen beräknas öka betydligt under de närmaste åren.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av hur stor andel av huvudmännen som kan betala ställföreträdarnas arvoden själva. Om antalet huvudmän med mycket begränsade ekonomiska resurser ökar leder det till att stadens kostnader för arvoden ökar. Sverige befinner sig i en lågkonjunktur 2025. Det ökar stadens kostnader för arvoden.

Ställföreträdarnas arvoden är i enlighet med ett cirkulär från Sveriges kommuner och regioner knutna till prisbasbeloppet som höjts från 57 300 kronor för 2024 till 58 800 kr 2025. Statistikmyndigheten SCB beräknar att prisbasbeloppet för 2026 höjs till 59 200 kr. Höjningar

av prisbasbeloppet innebär högre arvoden.

Sammantaget innebär ovanstående förändringar som rör arvoden att stadens kostnader för arvoden ökar 2025. Nämnden begär därför mer i ersättning för ökade arvodeskostnader i tertialrapport två jämfört med tidigare år.

Regeringen har våren 2021 presenterat resultatet från en utredning med namnet "Ställföreträdare att lita på - en översyn av reglerna om gode män". Om utredningens förslag genomförs påverkas överförmyndarnämndens verksamhet i grunden och därmed även stadens kostnader. Det beror bland annat på att utredningen föreslår att ansvar flyttas från tingsrätterna till kommunernas överförmyndare och att överförmyndarna föreslås få ett utökat ansvar för att utbilda ställföreträdare. Enligt Sveriges kommuner och regioner skulle ärendemängden i så fall öka med 20–30 % för kommunernas överförmyndare. Justitieministern har utlovat en proposition i frågan under innevarande mandatperiod.

Framtagandet av E-tjänster har finansierats av stadsledningskontorets SMART-stad projekt under 2024. De E-tjänsterna kommer att införas 2025. Det har inte varit möjligt att avsätta medel i 2025 års budget för att ta fram fler e-tjänster och utveckla de som införs. Förvaltningen har 2025 sökt medel från stadsledningskontorets SMART-stad projekt igen. Ansökan har denna gång avslagits. E-tjänsterna handlar om att ställföreträdare ska kunna lämna in fler underlag till nämnden digitalt istället för via blanketter. E-tjänster ger möjligheter till betydande kvalitetsförbättringar och effektiviseringar på sikt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden prognosticerar att budgeten för 2025 hålls. Ökade kostnader pga. pris och löneökningar ska mötas med effektiviseringar.

Nämndens budget är 83,5 mnkr. Budgeten för 2025 ökar med 3,6 mnkr jämfört med 2024. Av nämndens budget är 68,5 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15,0 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 20,0 mnkr reserverade i central medelreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

I budget för 2025 ingår minskade kostnader på 1,6 mnkr för avveckling av lokaler enligt plan. Ökade kostnader ingår på 0,7 för utveckling av ärendehanteringssystemet Lex, 1,5 mkr till Kontaktcenter och 3,0 mnkr till fler handläggare och övriga ökade kostnader.

Begränsade ekonomiska resurser ökar behovet av tydliga prioriteringar, effektiviseringar, att alla anställda engageras i ett arbete med ständiga förbättringar, bättre information och utbildning till ställföreträdare för att det ska bli rätt från början, fördjupat samarbete med

stadsdelsförvaltningar, socialförvaltningen och äldre förvaltningen för att effektivisera gemensamma processer och så vidare. Det är nu viktigt att vara innovativ i det fortsatta utvecklingsarbetet. En omorganisation genomfördes den 1 januari 2024 för att skapa förutsättningar för effektiviseringar. Ytterligare en mindre omorganisation genomfördes 1 januari 2025 för att justera verksamheten i enlighet med stadens nya chefstruktur och minska antalet medarbetare per chef.

Det finns svårigheter i att förutspå arvodeskostnader som beror på osäkerhetsfaktorer som till exempel att förutse hur många huvudmän nämnden har nästa år, hur många ställföreträdare som begär arvode, hur stor andel av huvudmännen som kan betala arvodet själva och hur stor andel som staden ska betala.

Nämndens flytt från Vällingby till Tekniska nämndhuset på Kungsholmen innebar en förbättring när det gäller fysisk arbetsmiljö, lokalservice och tillgång till utbildningslokaler för ställföreträdare till priset av högre kostnader.

Nämndens digitalisering i form av utvecklandet av e-tjänster lägger grunden för ett fortsatt arbete med effektiviseringar och kvalitetsförbättringar.

Nämnden ska verka för att få ersättning för det nationella ansvaret man har över internationella ärenden. Nämnden ska även, tillsammans med kommunstyrelsen, verka för att nämndens nationella ansvar överförs till lämplig statlig myndighet när så är möjligt.

Vid sidan av arvoden till ställföreträdare är personalkostnader och då främst löner nämndens största utgifter. Nämnden har väl fungerande rutiner för hantering av löner och god kontroll över kostnaderna.

Nämnden hade god budgetföljsamhet 2024. Nämnden ser inga skäl till att så inte skulle bli fallet även 2025. Om oväntade kostnader tillkommer kommer åtgärder att vidtas för att budgeten ska hållas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2025
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2025
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2025

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till stadens mål utifrån stadens Näringslivspolicy för Stockholms stad främst genom att öka tillgången till arbetskraft. Tack vare rätt stöd från en god man eller förvaltare kan många fortsätta att arbeta.

Det är viktigt att nämnden tar sin del av ansvaret för att hjälpa fler människor att bli självförsörjande. Nämnden välkomnar tillhandahåller platser för Stockholmsjobb och bidrar på så sätt till kommunfullmäktiges mål om att fler ska bli självförsörjande och komma i arbete.

Nämnden bidrar även till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till många med olika arbetshinder och på så sätt underlätta deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svenskkunskaper.

Nämndens verksamhet riktar sig inte primärt till näringslivet. Vem som helst kan dock hamna i en situation där en god man eller förvaltare behövs. Det gäller även ägare av företag. Det är då nämndens uppgift att utse gode män och förvaltare som kan hantera de utmaningar som det innebär.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	3	3 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3			3	3	3 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0 st.			0 st.	0 st.	0 st.	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2025

Nämnden tillhandahåller inte praktikplatser men erbjuder sommarjobb åt fem högskolestuderande. Det ger kunskaper om nämndens verksamhet och arbetslivserfarenhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden arbetar för att boende i stadens fokusområden ska få sina behov av ställföreträdare tillgodosett. Det handlar om att via berörda stadsdelsförvaltningar sprida kunskaper om det stöd som ställföreträdare kan erbjuda och värva ställföreträdare som själva bor i fokusområdena.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls delvis

Analys

Målet uppnås delvis. Det beror på att medarbetarindex är allt för lågt och insatser behöver göras för att höja resultatet i medarbetarenkäten.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats. En tillitsbaserad styrning ska tillämpas utan omotiverad vilja att detaljstyra. Nämnden har delegerat i stort sett allt som är tillåtet att delegera till förvaltningen och förvaltningschefen har delegerat så mycket som möjligt till enhetschefer och handläggare.

Förvaltningen flyttade 2024 till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset på Kungsholmen. Lokalerna är 200 kvadratmeter större än tidigare lokaler och erbjuder bättre reglering av kyla och värme samt modern ventilation som ger goda luftflöden.

31 augusti 2025 hade nämnden 69 tillsvidareanställda på heltid varav 3 är föräldralediga, 1 är tjänstledig för studier och 1 är ledig pga. politiskt förtroendeuppdrag. Det innebär att 66 anställda var på plats för att arbeta med ärenden och ordinarie verksamhet. Av förvaltningens tillsvidareanställda är 42 kvinnor och 27 män. Därutöver hade förvaltningen 2 visstidsanställda som arbetstränar och 4 övriga visstidsanställda.

Insatserna som syftar till att förbättra arbetsmiljön 2025 handlar bland annat om:

- Utveckla ärendehanteringssystemet LEX
- Tydliga prioriteringar från chefer.
- Ett närvarande och stödjande ledarskap.
- En satsning på ett tillitsfullt ledarskap.
- Satsning på kompetensutveckling
- Utveckling av rutiner, mallar och handläggarstöd.

- Fortsatt arbete med förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan så att förvaltningen är en inkluderande arbetsplats där varje medarbetare känner sig respekterad, delaktig och uppskattad.
- Företagshälsovården nyttjas för stöd att förhindra sjukdom och för stöd till sjuka.
- Årlig uppföljning av de rutiner som beskriver alla aktiviteter av förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete.

Nämnden samarbetar med företagshälsovården och vid sjukskrivning erbjuds kontakt med företagshälsovården för samtal och eventuell behandling. En ergonomisk skyddsronde genomförs för att minimera arbetsskador.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har som mål att minska den arbetsrelaterade ohälsan och ställer tydliga krav på arbetsgivaren när det gäller arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling.

Överförmyndarförvaltningen strävar efter att medarbetarna ska känna sig friska och motiverade. Det handlar om att utveckla friskfaktorer. En viktig del i detta arbete är satsningen på friskvård. Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och sitt friskvårdsbidrag. Det finns en trivselgrupp som ansvarar för olika trivselaktiviteter.

2025 års medarbetarenkät visar att medarbetarindex har gått från 73 till 71. Resultatet speglar att förvaltningen 2024 haft stora utmaningar med byte av lokaler, omorganisation, införandet av ett nytt ärendehanteringssystem, chefsbyten, färre anställda och kritik från ställföreträdare på grund av sent utbetalda arvoden med mera. Förvaltningen tar resultatet på stort allvar. Svaren i medarbetarenkäten ligger nu till grund för fortsatt arbete med insatser för att förbättra arbetsmiljön under 2025. Arbetet ska genomföras i nära samarbete med skyddsombud, fackliga organisationer, förvaltningsgrupp och arbetsmiljögrupp. Arbetet ska förankras på arbetsplatsträffar.

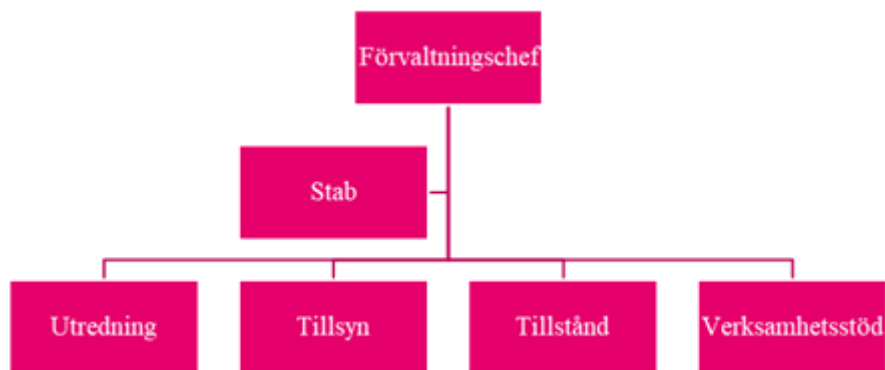
En viktig uppgift är att förhindra att personal drabbas av hot och våld. Allmänheten har inte tillgång till nämndens lokaler, som hålls låsta. Vid behov ska det vara två personer med vid besök. Ett särskilt besöksrum lånas vid behov av Kungsholmens stadsdelsförvaltning som syftar till att öka säkerheten vid besök som gäller exempelvis insyn i akt. Myndighetsbrevlåda och myndighetens officiella e-postadress samt telefoner ska i möjligaste mån användas. Hot ska alltid polisanmälas. Chefer och företagshälsovård har i uppgift att ge stöd om någon drabbas av hot eller våld.

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling, den gäller 2023–2025. Ingen kränkande särbehandling, oavsett orsak, accepteras inom nämndens verksamhet. Vid rekrytering strävar nämnden efter en jämnare könsfördelning utan att frånga krav på kompetens. Idag är 61 procent av personalen kvinnor och 39 procent män.

Organisering av hållbart arbetsliv utifrån Riktlinje för chefsstruktur

En kartläggning och analys har genomförts enligt stadens riktlinjer av förvaltningens HR-ansvarig och förvaltningens ekonomiansvarig.

Överförmyndarförvaltningen har från den 1 januari 2025 följande organisation:

Förvaltningen har en förvaltningschef och fyra enhetschefer. Förvaltningschefen är chef för staben. Det finns inga avdelningschefer., Chefers rätt att fatta beslut framgår av nämndens delegationsordning och förvaltningens handläggningsordning. Ansvaret framgår även av chefernas anställningsavtal. Enhetschef fattar beslut om enhetens ekonomi, personal och verksamhet. Förvaltningschef har personalansvar för enhetschefer och stab och ett övergripande ansvar för förvaltningens personal, ekonomi och verksamhet.

De forum som har cheferna tillgång till är förvaltningens ledningsgrupp en gång i veckan där alla chefer ingår, måndagsavstämning en gång i veckan där alla enhetschefer ingår, ledarskapsavstämning cirka en gång var tredje vecka där alla chefer ingår.

Cheferna kommer vid årsskiftet att ha signerat fördelning av arbetsmiljöuppgifter i modulen för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Olika chefer har olika stor kunskap om vad arbetsmiljöansvaret innebär. Ledningsgruppen genomgår därför en utbildning i vad arbetsmiljöansvar innebär.

Några av de åtgärder som har vidtagits med anledning av översynen av förvaltningens chefsstruktur är att en enhet delas i två enheter för att minska antalet medarbetare per chef. Idag har ingen enhet fler än 21 anställda per chef. En nybildad enhet som är under uppbyggnad har färre än 10 per anställda per chef.

Antal underställda medarbetare inklusive underställda chefer		Antal chefer uppdelat per verksamhetsområde		
		0. Politisk verksamhet och gemensam administration	Övriga verksamhetsområden	Totalt
Färre än 10 st	A	STAB		1
	B			0
	B1			0
	B2			0
	C	Tillstånd		1
	C1			0
	C2			0
Mellan 10-30 st	A			
	B			0
	B1			0
	B2			0
	C	Tillsyn,Utredning,Verksamhetsstöd		3
	C1			0
	C2			0
Fler än 30 st	A			0
	B			0
	B1			0
	B2			0
	C			0
	C1			0
	C2			0

Förtydliganden har gjorts i delegationsordningen när det gäller enhetschefernas ansvar för ekonomi, personal och verksamhet.

Personalen har i en enkät i augusti 2024 fått svara på frågan om det finns några otydligheter i ansvarsfördelningen mellan enheterna. Svaren på enkäten har legat till grund för beslut om förtydliganden av ansvarsfördelningen.

Överförmyndarförvaltningen har bara ca 70 anställda och det finns inget behov av fler än två chefsnivåer. Därför föreslås ingen ändring på den punkten.

En uppföljning av de åtgärder som genomförs runt årsskiftet 2024/2025 kommer att genomföras i samband med framtagandet av verksamhetsberättelse 2025.

Strukturerat arbete med arbetsmiljö - SAM

Nämnden har under våren börjat följa upp arbetsmiljöarbetet i stadens interna styr- och uppföljningssystem där arbetsmiljöarbetet ska dokumenteras.

En tidsplan finns för arbetet för året. Alla chefer genomförde en digital utbildning 2024.

Förvaltningens mål är att det systematiska arbetsmiljöarbetet, genom det nya arbetssättet, kommer bli mer strukturerat och att uppföljningsarbetet samt skyddsronder kommer bli lättare att genomföra då allt sköts inom stadens ordinarie system för styrning och uppföljning.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet kommer fortsättningsvis följas upp av respektive enhetschef enhetsvis på arbetsplatsträffar. Skyddsronder kommer genomföras gemensamt av chefer och förvaltningsgrupp (där fackliga och skyddsombud ingår) samt med förvaltningens arbetsmiljögrupp (representanter från alla enheter).

Samordningsvinsterna med andra aktiviteter i verksamhetens styrnings- och förbättringsarbete blir tydligare och därmed bidrar arbetet till verksamhetens utveckling och måluppfyllelsen i stort. Syftet att kvalitetssäkra stadens process för det lagstadgade systematiska arbetsmiljöarbetet genom strukturerat arbete är en positiv utveckling och förenkling för stadsdelar och förvaltningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeinde ♂ x	71			73		75	83	2025
Analys Resultatet speglar att förvaltningen 2024 haft stora utmaningar med byte av lokaler, omorganisation, införandet av ett nytt ärendehanteringssystem, chefsbyten, färre anställda och kritik från ställföreträdare pga. sent utbetalda arvoden m.m. Förvaltningen tar resultatet på stort allvar. Svaren i medarbetarenkäten ligger nu till grund för fortsatt arbete med insatser för att förbättra arbetsmiljön under 2025.								
  Sjukfrånvaro ♀	2,4 %	0,7 %	3,4 %	3,4 %	4 %	4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025
  Sjukfrånvaro dag 1–14 ♀	2,2 %	1,6 %	2,4 %	2,2 %	2 %	2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2025

Nämndmål: En digitaliserad verksamhet ska ge bättre service, underlätta tillsynen och ge en flexibel arbetsplats.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämnden har tidigare infört digital hantering av nämndhandlingar och stadens gemensamma ärendehanteringssystem för allmänna handlingar e-Dok. I maj 2023 infördes ärendehanteringssystemet LEX för nämndens individärenden. E-tjänster för att ställföreträdare ska kunna lämna in handlingar digitalt kommer lanseras under hösten. Ytterligare projekt pågår för att nämnden ska kunna effektivisera expedieringen och skicka ut handlingar till digitala brevlådor. Tjänsten testas just nu och införs under hösten. Nämnden ökar säkerheten genom att införa digital signering av beslut

Förväntat resultat

Nämndens service till ställföreträdare, huvudmän och andra intressenter har förbättrats och tillsynsarbetet underlättats genom införandet av ett verksamhetssystem och e-tjänster för ställföreträdare. Medarbetarnas möjligheter ökar att välja vart man arbetar vilket bidrar till att förbättra möjligheten att kombinera privat- och arbetsliv och skapa en attraktiv arbetsplats.

Analys

Målet uppnås delvis. Det beror på att det finns brister i förvaltningens ärendehanteringssystem som utgör ett arbetsmiljöproblem. Felanmälningar görs alltid till leverantören och följs upp systematiskt. En handlingsplan togs fram 2024 där behov av utveckling listades som framkommit från medarbetarna. Dessa har sedan prioriterats. Utredningar som genomfördes under senare delen av 2024 har under våren 2025 resulterat i ytterligare beställningar från leverantören om ny utveckling utifrån prioritering. Medarbetarna har uttryckt ett behov av att utveckla systemet när det gäller att granska års och sluträkningar, vilket upplevs ta längre tid än tidigare.

I september genomförs en enkät till alla anställda som rör ärendehanteringssystemets funktionalitet, behov av utveckling och påverkan på arbetsmiljö och arbetsbelastning. Resultatet utgör underlag för det fortsatta arbetet med att utveckla systemet.

Att justera systemet för att effektivisera och anpassa detta till nämndens arbete har tagit tid och krävt resurser. Arbetet fortsätter och har intensifierats under 2024–2025. Flera utvecklingsprojekt pågår just nu samtidigt.

Ytterligare behov som har identifierats är utveckling som gör att nämnden ska kunna få hjälp med att ta fram ställföreträdare som är redovisningsskyldiga i alla typer av ställföreträdarskap och ändringar som behövs för att underlätta registratures arbete. Det finns behov av att utveckla funktioner för masshantering av ärenden för att kunna göra olika typer av utskick, utveckla granskningsfunktionen för att effektivisera denna, införa digital signering av dokument med mera.

Efter genomförd förstudie 2024 av möjligheten att bygga integration gentemot stadens signerings tjänst har utveckling av leverantören nu beställts. Detta för att effektivisera utskicket och minska pappersanvändandet. Genom att beslut kan signeras digitalt ökar rättssäkerheten och även möjligheten att göra digitala utskick till ställföreträdarnas digitala brevlådor såsom Kivra. Detta kommer generera utvecklingskostnad men kommer effektivisera arbetet mycket för handläggarna. Det kommer även underlätta tillgängligheten för ställföreträdarna då de kan komma åt sin post oavsett var de befinner sig.

Nämnden siktar på att få budgetutrymme 2026 för att fortsätta bygga e-tjänster som gör att ytterligare information kan skickas in digitalt. E-tjänsterna kommer att användas av ställföreträdare. Det kommer att underlätta ställföreträdarnas arbete ytterligare.

Nämnden har ett stort behov av att kunna kommunicera digitalt på ett säkert sätt med andra myndigheter och kommuner. Nämnden siktar därför även på att ansluta sig till stadens projekt "säker digital kommunikation". Detta är ett nationellt system som erbjuder ett nytt säkert sätt för myndigheter och kommuner att digitalt kommunicera och skicka dokumentation. Nämnden har meddelat att man gärna är pilot i anslutandet av stadens förvaltningar och stadsdelar.

Införandet av ett ärendehanteringssystem genomfördes 2023–2024. Under de kommande åren ska nämnden gå från en helt pappersbaserad ärendehantering till en helt digital. Förhoppningen är att systemen ska ge stöd för styrning och uppföljning, öppna möjlighet för att automatisera viss handläggning, ge förvaltningen möjlighet att förbättra kvaliteten och

underlätta tillsynen. Digitaliseringen ska även bidra till en bättre arbetssituation för förvaltningens anställda. Det blir till exempel lättare att hitta information och färre lyft av tunga pappersakter.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Sluträkningar som inkommer under 2025 granskas digitalt istället för på papper.	25					25 %		2025

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Nämnden ska arbeta för att ställföreträdare som använder bokföringsprogram ska kunna lämna in dessa digitalt	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden medverkar i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning. Nämnden har säkerställt att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan.

Nämndens tillsynsverksamhet bedrivs helt i egen regi. Inga upphandlingar över 1 mnkr är planerade de närmaste tre åren. Som ställföreträdare anlitas i huvudsak privatpersoner som till stor del utför sina uppdrag på ideell basis och i liten utsträckning ett privat företag och serviceförvaltningens förvaltarenhet. Målet är att avveckla anlitandet av det privata företaget och överföra ärendena till arbetsmarknadsförvaltningens förvaltarenhet. Det sker i den takt som förvaltarenheten bygger upp sin verksamhet och klarar av att ta emot fler ärenden. Orsaken till omfördelningen är att revisorerna har synpunkter på att företaget inte är upphandlat. Orsaken till att företaget inte är upphandlat är att företaget har som princip att inte delta i upphandlingar utan säljer sina tjänster enligt en prislista. Arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört en upphandling med målet att köpa ställföreträdartjänster av företag men den slutade i att inga avtal slöts då inga anbud inkom.

Nämnden har som mål att delta i samtliga upphandlingar Stockholms stad gör som berör nämndens verksamhet. Nämnden har även som mål att fullt ut nyttja de avtal som Staden har. Stor vikt läggs på avtalstrohet vid inköp. Då nämnden har en liten förvaltning med begränsade möjligheter till egna upphandlingar är stadens gemensamma avtal en stor tillgång.

Nämnden bedriver ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Detta är särskilt viktigt i

samband med digitaliseringen av nämndens verksamhet. Det är nämndens ambition att följa de fem obligatoriska arbetssätten som ingår i stadens systematiska informationssäkerhetsarbete.

Prioriterade aktiviteter för 2025 som identifierats i den treåriga planeringen för informationssäkerhet, Ledningens genomgång är självvärdering och riskanalys av den informationssäkerhetsklassning som genomförts 2023. Uppgiften bedöms ta hela 2025 att slutföra.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	70,33 %			92,52 %		90 %	70 %	2025
Analys Försämringen jämfört med föregående år beror bl.a. på direktupphandling av elektronikarbete i fastigheten som förmedlas av fastighetskontoret. Förvaltningens mål är att öka andelen elektroniska inköp. Analyser genomförs av hur målet kan nås.								
  Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	82 %	2025

Nämndmål: Nämnden ska arbeta för att ha en levande krisplan som är väl känd hos både ledning och medarbetare och där årliga övningar bidrar till att stärka beredskapen i verksamheten.

 Uppfylls helt

Beskrivning

En ny krisledningsplan togs fram under 2022 med hjälp av särskilt avsatta medel i budget vilken sedan har reviderats årligen. Ledningsgruppen deltog i utbildning samt övning och medarbetarna genomgick en introduktionsutbildning. Genomgång av säkerhetsrutiner görs med nya medarbetare samt gemensamma genomgångar görs årligen i samband med arbetsplatsträffar. Förvaltningen har även en utrymningsövning varje år.

Förväntat resultat

Att nämnden är förberedd för krig och kriser samt att informationssäkerheten är hög.

Analys

En ny krisledningsplan togs fram under 2022. En krisledningsorganisation togs fram under 2023 samt en kontinuitetsplan. Under 2025 kommer dessa revideras utifrån att en ny enhet bildas i början av året. All personal ska även informeras om och få kännedom om kontinuitetsplanerna.

Genomgång av säkerhetsrutiner görs med nya medarbetare och gemensamma genomgångar görs årligen i samband med APT. Förvaltningen har även en utrymningsövning varje år.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Information till medarbetare om krisplan, krigsledningsorganisation årligen under APT möte						100 %		2025
 Utrymningsövning medarbetare	1			1		1 st.		2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska göra kontinuitetsplanerna kända för medarbetare.	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden är en tillsynsmyndighet som har en nyckelroll i stadens arbete med att förebygga välfärdsbrott. De huvudmän som nämnden har att utse en ställföreträdare för är sammantaget ägare av en mycket betydande förmögenhet. Huvudmännen befinner sig samtidigt i en mycket utsatt position och har själva begränsade möjligheter att bevaka sina rättigheter. Företag och personer med oärliga avsikter dras därför till målgruppen. Huvudmännen riskerar därutöver att nyttjas som redskap av andra som har för avsikt att ägna sig åt fusk och oegentligheter i välfärden. Det kan till exempel handla om assistansersättning och ersättningar från försäkringskassan.

Viktigast av allt är att personer som behöver ställföreträdare får en. Det är tyvärr inte ovanligt att en huvudman utsätts för oegentligheter innan en ställföreträdare utsetts. När en ställföreträdare utsätts ska nämnden idka tillsyn över denne.

Nämndens insatser är viktiga när det gäller barns trygghet där nämnden idkar tillsyn över barnens tillgångar så att de kommer barnen till del och inte nyttjas felaktigt av föräldrar eller andra. För ensamkommandes barns trygghet kan en god man spela en helt avgörande roll. Det är viktigt att alla som behöver en ställföreträdare verkligen får det. Där spelar förslaget om inrättande av en förvaltarehet och upphandling av "förmedling av och stöd till ställföreträdare" en viktig roll. Det stöd som en del huvudmän får av sina gode män och förvaltare kan vara det som gör att de undviker att komma in på en brottslig och våldsam levnadsbana.

Nämndens anställda måste vägledas av en stark integritet och nolltollerans mot otillåten

påverkan. Som tillsynsmyndighet är det till exempel särskilt viktigt att nämnden har tydliga riktlinjer mot mutor. Det är inte tillåtet att låta sig bjudas på lunch eller att ta emot något av ett större värde än en nyckelring. Det krävs löpande introduktion, utbildning och uppföljning för att säkerställa att riktlinjerna följs.

Nämndens förtroendevalda riskerar att utsättas för hot, våld och otillåten påverkan. Förvaltningen har rutiner för hur hot, våld och otillåten påverkan på nämndens politiker ska hanteras. Det handlar om att ha ett arbetssätt som förebygger att förtroendevalda drabbas och en tydlig ansvarsfördelning om någon skulle drabbas. Här har förvaltningen, stadsledningskontorets säkerhetsavdelning och polisen viktiga uppgifter att fylla.

För att minska risken för oegentligheter gentemot huvudmännen är en viktig faktor att sänka handläggningstiderna för granskning av redovisningshandlingar. Att granska ställföreträdarnas årliga redovisningar är en möjlighet för att hitta och förebygga oegentligheter. Därför är det viktigt att granska så fort som möjligt efter att de inkommit. Handläggningstiden påverkas dock av att nämnden ofta behöver begära in kompletteringar då redovisningen är ofullständig vid inlämnandet. Ett sätt att minska detta behov i framtiden är användandet av e-tjänster som inte tillåter inlämnande av en ofullständig redovisning.

Med anledning av att en anställd på en överförmyndarförvaltning i Skåne har anmälts för förskingring begärde förvaltningen 2024 en extra granskning av stadens revisorer av förvaltningens hantering av arvodet. Syftet var att säkerställa att inget liknade förekommer på överförmyndarförvaltningen i Stockholm. Det finns inga misstankar om sådana oegentligheter idag. Utifrån rapporten som granskningen resulterade i, infördes en del kontrollåtgärder och ändrat arbetssätt för att förhindra oegentligheter vid utbetalning av arvode.

Nämndmål: Stärka huvudmännens ställning och deltagande

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Avgörande för huvudmännens ställning och skydd är att var och en får en lämplig ställföreträdare och att överförmyndarförvaltningen genomför den kontroll som krävs av insända redovisningshandlingar och begärda tillstånd.

Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitt uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Analys

Nämndens mål uppnås delvis. Orsaken är att handläggningstiderna fortfarande är för långa och det finns ett behov av att höja kvalitén i granskningen.

Nämnden bidrar till att göra Stockholm till en trygg stad för huvudmännen genom att ha tillsyn över stadens ställföreträdare.

Förteckningar

Förvaltningen ansvarar för att ställföreträdaren inom två månader efter förordnandet lämnar in en förteckning över den egendom hen förvaltar. Har förteckningen inte kommit inom föreskriven tid har nämnden möjlighet att förelägga ställföreträdaren vid vite att komma in med handlingen.

Nämnden har under 2025 tagit emot 1231 förteckningar samt granskat 449 stycken. Den 31 augusti har förvaltningen 876 förteckningar kvar att granska, varav 291 stycken från 2024.

Handläggningstiden för förteckningar är 98 dagar.

Årsredovisningar

Före den 1 mars varje år ska ställföreträdaren ge in en årsredovisning till överförmyndarförvaltningen. I årsredovisningen ska ställföreträdaren redogöra för förvaltningen under föregående år av egendom som stått under dennes förvaltning. Ställföreträdarna är även skyldiga att lämna de upplysningar om sin verksamhet som förvaltningen begär.

4133 årsräkningar för 2024 har lämnats in där arvode begärts. 3598 av dessa har hittills blivit granskade vilket innebär att 87 procent av årsräkningarna är färdiggranskade. Granskning har påbörjats av ytterligare 320 årsräkningar där komplettering begärts. Påbörjade och avslutade årsräkningar för 2024 är sammantaget 3918 stycken vilket innebär att målet, 95 procent av årsräkningar där arvode begärs ska vara avslutade eller påbörjade senast den 1 september, uppfylls.

Vid motsvarande tidpunkt 2024 hade 33% av årsräkningarna för 2023 där arvode begärts granskats klart.

Det betyder att nämnden ligger avsevärt bättre till i år avseende granskning av årsräkningar där arvode begärs jämfört vid motsvarande tidpunkt för ett år sedan. Granskningsmålet nås trots att granskningen i Lex tar längre tid samt att en stor mängd redovisningshandlingar, som inte hanterades under 2024, hanterats parallellt. För att uppfylla granskningsmålet har det därför varit nödvändigt att införa en mer översiktlig granskning.

Till följd av granskningsläget under 2024 då granskning av årsräkningar där arvode begärs prioriterades klarade förvaltningen inte av att granska de årsräkningar där arvode inte begärs. Majoriteten av dessa årsräkningar avseende år 2023 fördes därmed över till i år. Förvaltningen har mottagit 997 årsräkningar för 2023 där arvode inte begärs. Av dessa har 567 stycken granskats klart den 1 september 2025. 430 årsräkningar för 2023 kvarstår att granska.

1286 årsräkningar för 2024 där arvode inte begärs har kommit in. Av dessa har 307 granskats klart per den 1 september 2025. 979 årsräkningar kvarstår att granska.

Årsräkningar där arvode inte begärs granskas av enheten för utredning, enheten för tillstånd och enheten för tillsyn med en gemensam insats för att komma tillrätta med överskjutande balanser och tillse att förvaltningen utövar den tillsyn som åligger oss.

Totalt har förvaltningen tagit emot 5419 årsräkningar avseende redovisningsår 2024.

Redogörelser

Tillsammans med årsräkningen lämnar ställföreträdaren en redogörelse för utfört uppdrag. Redogörelsen är en viktig redovisningshandling som visar hur ställföreträdaren har utfört sitt uppdrag. Redogörelsen utgör även underlag för bedömning av storleken på ställföreträdarens arvode. En del ställföreträdare har inte redovisningsskyldighet att lämna in en årsräkning men dock en redogörelse.

De ställföreträdare som har befriats från skyldighet att lämna årsräkning ska lämna redogörelse för sitt uppdrag. Detta är en förstärkning av tillsynen.

Gode män för ensamkommande barn är ofta befriade från inlämnande av årsredovisning då det inte finns någon ekonomi att redovisa. Andra behöver inte lämna in årsredovisning därför att förvaltning av ekonomi inte ingår i uppdraget. I båda fallen lämnas istället en redogörelse för utfört uppdrag.

Under 2025 har hittills 187 redogörelser granskats. Nämnden har 133 redogörelser sammanlagt att granska klart.

- Handläggningstiden för avslutade ärenden är 34 dagar.

Slutredovisningar

Slutredovisningar ska vara förvaltningen tillhanda inom en månad från den dag ställföreträdarskapet upphör och omfatta redovisning av förvaltningen från årets början till dess att uppdraget upphörde. Det är en utmaning att granska slutredovisningar i rimlig tid så att ärenden kan avslutas och beslut om arvode kan fattas.

720 slutredovisningar har kommit in under 2025 och 580 stycken har granskats. För 2024 är antalet 88 slutredovisningar som inte har granskats färdigt och antalet för 2025 är 312 stycken. Det innebär att det den 31 augusti återstår sammanlagt 400 sluträkningar att granska. Nya slutredovisningar kommer in löpande därför att huvudmän avlider, behovet av ställföreträdare upphör eller på grund av byte av ställföreträdare.

- Handläggningstiden för avslutade ärenden är 61 dagar.

Vitesförelägganden

Vitesföreläggande är en sanktion som finns att ta till mot ställföreträdare som inte lämnar in vissa typer av handlingar. Utöver denna sanktionsmöjlighet gentemot ställföreträdaren återstår endast entledigande. Efter nämndens beslut om föreläggande vid vite kan förvaltningen ansöka om utdömmande av vite till tingsrätten för det fall redovisning inte kommer in. Det finns inget självändamål för överförmyndarförvaltningen att få ett vitesbelopp utdömt. Istället eftersträvar förvaltningen att den begärda handlingen lämnas in för att trygga huvudmännens tillgångar och kunna utöva tillsyn.

Till följd av granskningsläget 2024 har inte vitesprocess börjats i de fall där årsräkning avseende år 2023 inte lämnats in. Detta innebär att tillsyn inte idkas i dessa, cirka 170, ärenden.

Förvaltningen har cirka 250 ärenden där årsräkning för 2024 inte kommit in.

Totalt under året beräknas förvaltningen därför utreda vitesföreläggande i upp till 350 ärenden samt sedan ansöka om utdömande till tingsrätten av dessa.

Ansökan om samtycke till uttagstillstånd, fastighetsöverlåtelse och arvskifte

För att en åtgärd ska få rättslig verkan krävs i vissa fall överförmyndarens samtycke. Förvaltningen ansvarar för att ge ställföreträdaren medgivande till uttag från andra konton än det konto ställföreträdaren fått rätt att disponera för uttag och betalning av löpande kostnader, det så kallade transaktionskontot.

Ställföreträdaren behöver förvaltningens medgivande för placering av den enskildes tillgångar i aktier, olika slag av försäkringar, konst, antikviteter med mera.

Ställföreträdaren får endast med förvaltningens samtycke köpa, sälja eller hyra ut den enskildes fasta egendom. Samtycke krävs också om ställföreträdaren vill ingå avtal om nyttjanderätt till den enskildes fasta egendom (jakt- och fiskerätt, arrende, parkering med mera.).

Under 2025 förväntas cirka 2050 ansökningar om samtycke till uttagstillstånd komma in, cirka 250 ansökningar om samtycke till fastighetsöverlåtelser och cirka 300 ansökningar om samtycke till arvskiften. Sammanlagt ger det cirka 2600 ärenden att samtycka till eller att avslå.

Hittills under 2025 har 1766 ansökningar om samtycke till uttag, placeringar, förvärv av aktier med mera inkommit. Förvaltningen har fattat beslut om 1621 uttagstillstånd och tillstånd till placering. Nämnden har fattat beslut om avslag i 6 ansökan om uttag.

- Handläggningstiden för avslutade uttagsärenden är 61 dagar

Nämnden hanterar ärenden där huvudmannen är part i ett dödsbo. Såsom bouppteckning, arvskifte, bodelning, arvavstående, skifteshinder och redovisning av samtycke av dessa. Handläggningstiden är lång vilket är en konsekvens av att förvaltningen prioriterar årsräkningar men också för att förvaltningen är beroende av att externa parter ska inkomma med intyg, dokument och redovisning. Att det tar tid, riskerar att få konsekvenser för den det berör. Nämnden arbetar för att minska handläggningstiden i de delar där förvaltningen har åtgärder att göra. Förvaltningen har idag 386 ärenden pågående.

- Handläggningstiden för avslutade ärenden om dödsbo är 64 dagar.

Omprövning av förvaltare

Nämnden ska enligt 5 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska samtliga förvaltare för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltare ska upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltare inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten om att förvaltare ska upphöra.

Samtliga förvaltare som har anordnats före 2025 ska vara omprövade före årsskiftet. Cirka 800 omprövningar av förvaltare beräknas genomföras under 2025.

Barnärenden

Förvaltningen ska eftersträva ett samarbete med socialförvaltningen i syfte att hantera

barnärenden med barnets bästa för ögonen utifrån nämndens uppdrag enligt lag. Förvaltningen ska också kompetensutveckla förvaltningens handläggare i hantering av barnärenden. Det gäller barn som har blivit skuldsatta, skärpande föreskrifter mot förmyndare samt i vilka fall ett barn kan få en ställföreträdare utsedd för sig.

Internationella ärenden

Ensamkommande barn: Enligt 11 kap 25 § föräldrabalken (FB) är behörig överförmyndare i frågor om godmanskap enligt 1, 2 och 4 § FB eller lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn samt i frågor om förvaltare, överförmyndaren för den kommun där den enskilde är folkbokförd. Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, är överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas behörig överförmyndare. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt denna bestämmelse är överförmyndaren för Stockholms kommun behörig överförmyndare.

Internationella ärenden: Enligt 16 kap. 2 § FB utövas tillsynen över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet av överförmyndaren för den kommun där den som har förmyndare, god man eller förvaltare är folkbokförd. Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 § FB, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Under 2024 ökade antal ärenden då övriga kommuner i landet översände ärenden till Stockholms överförmyndarnämnd som har tillsynsansvar i dessa ärenden.

- Nämnden har tillsyn över 326 huvudmän som är bosatta i utlandet.

Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen undersöka möjligheten att få statlig ersättning för nämndens internationella ansvar för ärenden rörande utvandrade personer. Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens internationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen. Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen verka för att nämndens internationella ansvar, när så är möjligt, överförs till lämplig statlig myndighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
100 % av ställföreträdarna har erbjudits årlig vidareutbildning för att få stöd i sitt uppdrag.	100			100		100 %		2025
Andel Ja- arvoden som ska vara granskade eller påbörjade 1 september 2025	95			50		95 %		2025
Andel Nej- arvoden som ska vara	95			15		95 %		2025

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
granskade eller påbörjade senast 1 december 2025								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska genom information och utbildningsinsats öka medvetandegraden hos förvaltare och gode män, till huvudmän med nedsatt kognitiv förmåga, för att stärka huvudmannens ställning	2025-01-01	2025-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedriver ett strategiskt arbete med genomförandet av de globala målen i Agenda 2030. Nämnden arbetar för att Stockholm ska bli en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar stad. En digitalisering ska leda till att verksamheten blir effektivare och ekonomiskt hållbar. Ett medvetet miljöarbete bidrar till att göra nämnden miljömässigt hållbar. Mål och aktiviteter för agenda 2030 har inarbetats i verksamhetsplanen under relevanta verksamhetsmål.

Principen om att ingen ska lämnas utanför är den bärande för hela nämndens verksamhet. Det handlar om värderingar som ska präglade det dagliga arbetet och omfattas av alla anställda. För att säkerställa detta genomförs introduktion av nyanställda, utbildningar i medarbetarskap och diskussioner på enhets och arbetsplatsträffar.

En grundläggande värdering om alla människors lika värde ligger till grund för allt arbete i nämnden. Det är viktigt att skapa förutsättningar för alla människor att utvecklas till sitt bästa jag oavsett kön, könsöverskridande identitet, homosexuella, bisexuella transpersoner, queerpersoner och intersexuella. Det gäller även oberoende av etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning. Förvaltningen har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2023–2025. Förvaltningen har även riktlinjer för att motverka kränkande särbehandling.

Förvaltningen genomför brukarenkäter för att öka delaktigheten och möjligheten att lämna synpunkter på verksamheten. Ställföreträdare ska tillfrågas senare i höst och huvudmän har tillfrågats om hur de upplever förvaltningen och servicen som erbjuds. Svaren analyseras och visar vilken tillit och förtroende dessa grupper har för förvaltningens verksamhet vilket bidrar till den fortsatta utvecklingen. Resultatet från enkäten till huvudmän visar bl.a. att:

- Cirka 70% av huvudmännen instämmer helt och hållet i att de har bra kontakt med sin gode man eller förvaltare.
- Cirka 60% % instämmer helt och hållet i att de är nöjda med hur ofta deras gode man

eller förvaltare har kontakt med dem.

- Cirka 65 %, instämmer helt och hållet med att de är nöjda med hur deras gode man eller förvaltare utför sitt uppdrag, medan 12 % instämmer till stor del.

Under 2025 ska arbetet med delaktighet utvecklas genom att utreda möjligheten att skapa en referensgrupp av ställföreträdare. Referensgruppen kan ge viktig input till verksamheten som kan bidra i utveckling och innovationsprojekt som förvaltningen på sikt vill genomföra. Syftet är att ta reda på vad som är viktigt och hur verksamheten bäst kan möta dessa behov. Genom att driva utveckling utifrån ställföreträdarens och huvudmannens perspektiv och önskemål, ökar delaktigheten och inflytandet och därmed tilliten för både förvaltningen och staden.

Nämndmål: Överförmyndarnämndens medarbetare har kompetens inom jämställdhet, barnets rättigheter samt internationell lag inom området.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kompetent personal som fattar välgrundade, beslut.

Analys

Barns rättigheter

Ett barnperspektiv grundat i barnkonventionen ska prägla arbetet med barn och deras anhöriga. Nämnden ska fortsätta att utveckla barnrättsperspektivet i handläggning, bedömning samt dokumentation om uttag från spärrat konto för minderåriga. Handläggarna ska ges fortsatt stöd i att beakta barnets bästa. En mer restriktiv tillämpning av beviljande av uttag från barns spärrade tillgångar tillämpas och en ökad kontroll och uppföljning sker av gjorda uttag.

Nämnden arbetar utifrån den promemoria som tagits fram gällande ställföreträdarskap för barn och ansvarsfördelning mellan överförmyndarnämnden, stadsdelsnämnderna och tingsrätten som har tagits fram gemensamt av socialförvaltningen och överförmyndarförvaltningen. En viktig del förvaltningens arbete var den föreläsning som stadens barnombudsman höll 2024 för alla anställda om barns rättigheter.

Nationella minoriteters rättigheter

En medvetenhet finns om nationella minoriteters status i Sverige och att Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Nämnden arbetar för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i enlighet med "Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter" och "Stockholms stads strategi för romsk inkludering 2018–2022". Förvaltningen har flera finstalande i personalgruppen som kan kommunicera på finska både skriftligt och muntligt vid behov, vilket förekommer. Om ett behov uppstår av att kommunicera på samiska och meänkieli anlitar nämnden tolk.

Homosexuella, bisexuella, transpersoner, queerpersoner och intersexuellas rättigheter (HBTQI)

Det är behovet av stöd och inte sexuell läggning eller könsuttryck som ska avgöra vilken hjälp en huvudman får. Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering av anställda vilket betyder att det är hur kompetensen matchar mot verksamhetens behov som avgör om en person blir anställd. Det är den anställdes arbetsprestation som avgör lön. För att säkerställa att inte okunskap och fördomar leder till diskriminering krävs att personalen har hög kunskap om HBTQI och att en grundläggande uppfattning om alla människors lika värde präglar verksamheten. Förvaltningen genomförde 2024 en föreläsning för alla anställda om HBTQI-frågor.

Internationellt samarbete

Ställföreträdarskap är organiserat på olika sätt i olika länder. Lagstiftningarna är inte harmoniserade vare sig globalt, inom europeiska gemenskapen eller inom norden. Det finns inga internationella organ för samverkan kring ställföreträdarskap mer än i viss mån europeiska unionen. Det finns ingen myndighet i Sverige som samordnar arbetet med ställföreträdarskap och företrädar Sverige internationellt i förmynderskapsärenden mer än i viss mån utrikesdepartementet. Det finns ingen internationell organisation som arbetar med förmynderskapsfrågor som nämnden skulle kunna gå med i.

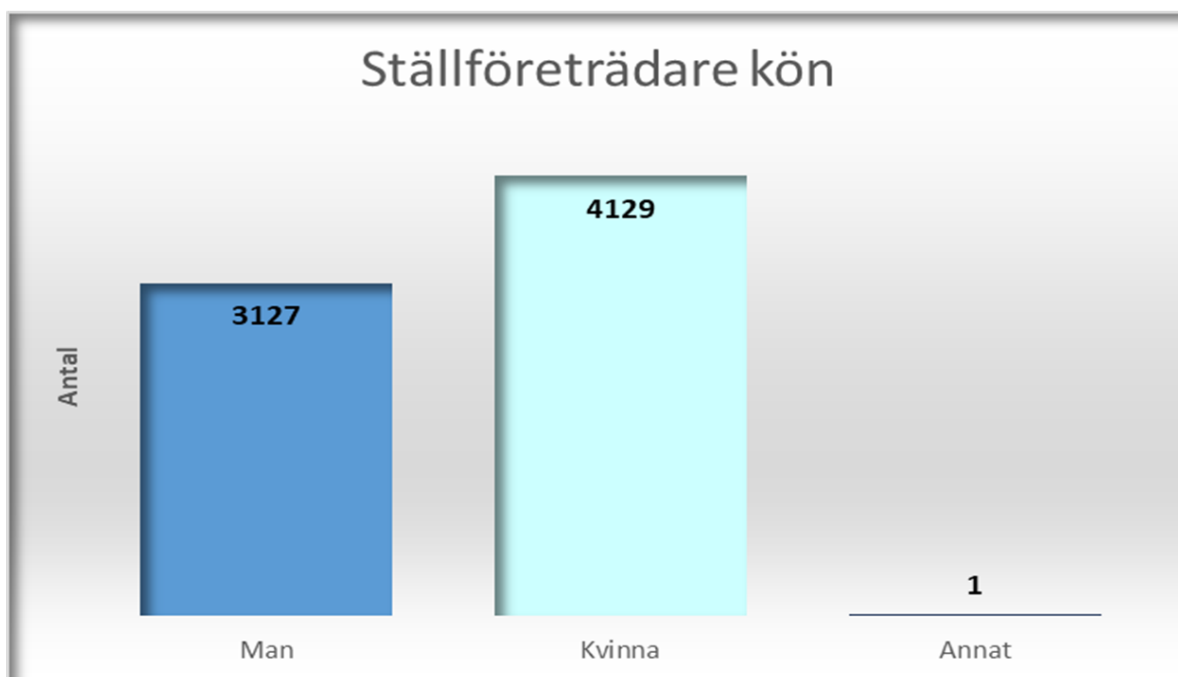
Överförmyndarnämnden har idag inget internationellt samarbete utöver ett visst utbyte med våra nordiska grannländer när det gäller studiebesök. Ett internationellt samarbete skulle dock behöva utvecklas för att nämnden på ett bättre sätt ska kunna uppfylla sitt nationella ansvar för internationella förmynderskapsärenden.

Jämställdhet

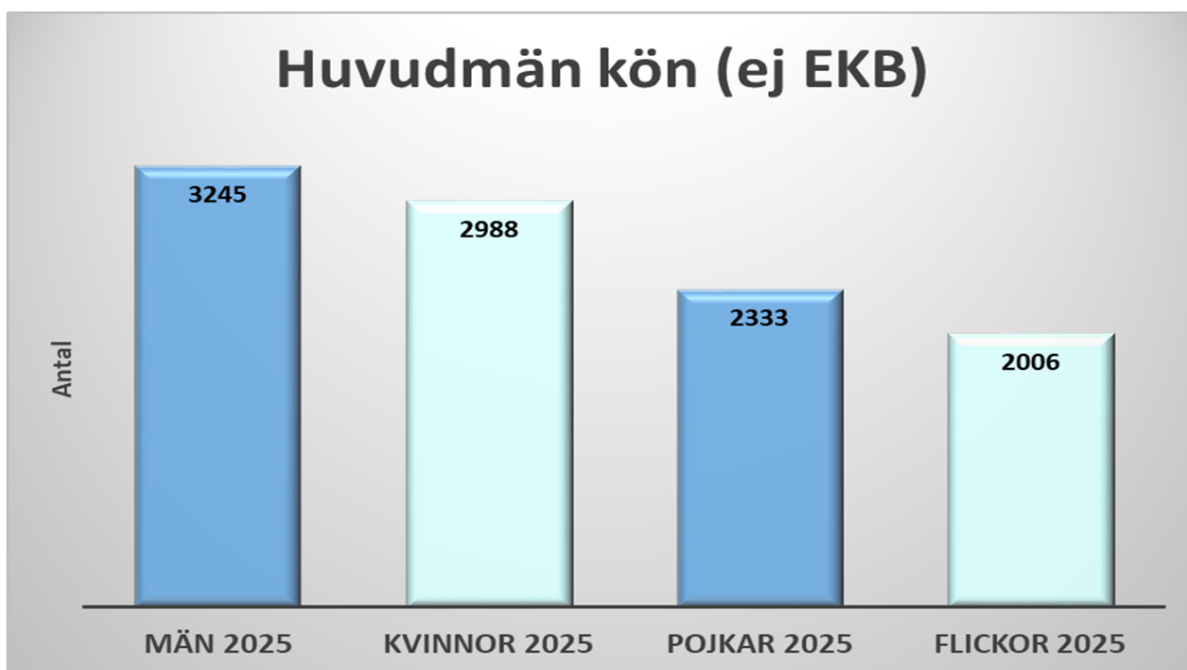
Det är behovet av stöd och inte kön som ska avgöra vilken hjälp en huvudman får. Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal ska delta i diskussioner på arbetsplatsträffar om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare.

Förvaltningen strävar efter att ta fram könsuppdelad statistik när det gäller huvudmän, ställföreträdare och anställda. Statistiken ligger till grund för analyser av om det finns skillnader mellan könen som är uttryck för ojämlikhet och diskriminering. Enkäter kommer att skickas till ställföreträdare och huvudmän 2025 som är könsuppdelad. Den statistik som tas fram angående personalen är redan könsuppdelad.

Gemensamma möten med ledningsgrupp och förvaltningsgrupp kommer att hållas för att diskutera skillnader i löner mellan män och kvinnor. Ett annat exempel är stickprovskontroller som gjorts av handläggningen och analysera om eventuella skillnader mellan könen är befogade.

Bilden visar antal ställföreträdare fördelat på kön.

Bilden visar antal huvudmän och underåriga utifrån kön

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2023–2025.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Alla medarbetare har fått kompetensutveckling inom barns rättigheter, jämställdhet, minoriteters rättigheter samt internationell lag inom området.	100			100		100 %		2025

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Årsprognosen för Överförmyndarnämnden visar en budget i balans. Resultatet för året bygger på en sammanvägning och analys av faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med augusti. Begärda budgetjusteringar är inräknade i årsprognosen.

För år 2025 har nämnden beviljats en budget på 83,5 mnkr, vilket är en ökning med 3,6 mnkr jämfört med år 2024. Av den totala budgeten avsätts:

- 68,5 mnkr för nämnd och förvaltning
- 15,0 mnkr för arvoden
- 0,1 mnkr för investeringar

I samband med tertialrapport två har nämnden gjort bedömningen att arvodeskostnader kommer att överstiga den tilldelade budgeten på 15,0 mnkr. Nämnden har därför begärt en budgetjustering på 20,0 mnkr.

I budget för 2025 ingår minskade kostnader på 1,6 mnkr för avveckling av lokaler enligt plan. Samtidigt tillkommer ökade kostnader på 0,7 för utveckling av ärendehanteringssystemet Lex och 1,5 mkr för kontaktcenter samt 3,0 mnkr för fler handläggare och övriga ökade kostnader.

(Belopp i tkr)	Budget 2025	Utfall (tom aug)	Prognos kostnad 2025	Prognos intäkt 2025	Prognos Netto 2025	Avvikelse budget/ prognos 2025
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	68 500	45 396	69 766	-1 266	68 500	0
Arvoden	15 000	23 436	34 076	-1037	33 039	0*
Arvoden EKB asyl	0	80	122	0	122	0*
Arvoden PUT/TUT/SFV	0	1 451	1 839	0	1 839	0*
Netto	83 500	70 364	105 803	-2 303	103 500	0
Förvaltningen begär i samband med tertialrapport 2 en budgetjustering för arvodeskostnader som överstiger det som finns						

(Belopp i tkr)	Budget 2025	Utfall (tom aug)	Prognos kostnad 2025	Prognos intäkt 2025	Prognos Netto 2025	Avvikelse budget/prognos 2025
tilldelade i budget.						

Analys av årsprognos

Årsprognosen för överförmyndarnämnden visar en budget i balans. Utfallet i redovisningen per augusti är 70,4 mnkr. Helårsprognosen beräknas till 103,5 mnkr vilket inkluderar den budgetjustering på 20 mnkr som begärs i samband med tertialrapport två.

Nämnd och förvaltning

Utfallet för perioden är 45,4 mnkr för nämnd och förvaltning. Prognosen visar en budget i balans. Det finns dock en osäkerhet i prognosen på grund av ej budgeterade utgifter kopplat till ökade kostnader för utveckling av IT.

Arvoden

Den totala prognosen för arvoden beräknas till 35,0 mnkr för år 2025. I samband med tertialrapport två begär nämnden 20 mnkr från centrala medelsreserven för att täcka ökade arvodeskostnader. Förra året beviljades nämnden 15,0 mnkr för arvodeskostnader. Det råder fortsatt osäkerhet kring prognosen för arvoden, vilket gör att den har beräknats med stor försiktighet.

Arvodeskostnader består av tre olika kategorier;

1. arvoden till ställföreträdare,
2. arvoden till asylsökande ensamkommande barn,
3. arvoden till ensamkommande barn som har fått uppehållstillstånd.

Arvoden till ställföreträdare

Huvudmannen har i första hand ansvar för att betala arvodeskostnader själva under förutsättning att hen har tillräckligt inkomst eller förmögenhet. Om huvudmännen saknar möjlighet att betala kostnaderna, övergår betalningsansvaret till nämnden.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av antalet huvudmän och hur stor andel av huvudmännen som själva har möjlighet att betala arvoden. När andelen huvudmän med begränsade ekonomiska resurser ökar, medför det att stadens kostnader för arvoden stiger då färre huvudmän kan betala arvodet själva. Här spelar lågkonjunkturen en viktig roll.

Arvoden till ställföreträdare är knutna till procent av prisbasbeloppet enligt ett cirkulär som ges ut av Sveriges kommuner och regioner. Prisbasbeloppet justeras varje år av regeringen utifrån prisutvecklingen i samhället. Arvoden för 2024, som betalas ut under 2025, baseras på prisbasbelopp 57 300 kronor vilket motsvarar en ökning med 9,1% jämfört med 2023 års nivå, 52 500 kronor. Detta innebär en betydande påverkan på arvodeskostnader under 2025. För 2025 höjdes prisbasbeloppet till 58 800 kronor, en ökning med 2,6%. Den totala prognosen för alla typer av arvoden beräknas uppgå till 35 mnkr. Sammantaget innebär utvecklingen att stadens kostnader för arvoden beräknas öka under 2025 jämfört med 2024.

Arvoden till ställföreträdare för asylsökande ensamkommande barn

Antalet asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd har även under 2024 fortsatt att minska något. Effekten av minskningen har märkts i både gruppen asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd.

Prognosarbetet för arvoden för asylsökande ensamkommande barn är fortsatt komplicerat. Nämnden påverkas både av yttre faktorer såsom inflödet av asylsökande till Sverige och inflödet av nya ärenden från andra kommuner. Nya politiska beslut och regelförändringar påverkar även i fortsättningen i hög grad inflödet samt flyttmönster och ekonomiska förhållanden för de inblandade parterna.

Stockholms stad har ansvar för alla avvikna barn i landets 290 kommuner. Enligt Migrationsverket försvinner varje år fortfarande ett stort antal ensamkommande barn som sökt asyl i Sverige. Kommunerna fortsätter att skicka över ärendena för de avvikna barnen till Stockholm. Stockholms stad tvingas därmed överta det ekonomiska och administrativa ansvaret för att de avvikna ensamkommande barnen ska få en god man som ställföreträdare.

Arvoden till ställföreträdare för ensamkommande barn med uppehållstillstånd

Nämnden får ta det fulla betalningsansvaret för arvodeskostnader till ställföreträdare som hjälper ensamkommande barn med uppehållstillstånd då dessa varken har inkomst eller förmögenhet att betala arvodet med.

Arvode till ställföreträdare till kvotflyktningbarn

Nämnden har i budget 2025 fått i uppdrag att förordna en god man för kvotflyktningbarn som anländer till Stockholms stad. Detta innebär även ökat ansvar gällande tillsyn av dessa godemän samt utbetalning av arvode. Kostnader för arvoden för denna grupp kommer att bokföras under rubriken "Arvoden till ställföreträdare för asylsökande ensamkommande barn".

Digitalisering

Det finns viss osäkerhet kring IT-kostnaderna för förvaltningen gällande ärendehanteringssystemet Lex och där finns ett stort behov av utveckling. Osäkerheter finns även i arbetet med att ta fram och förvalta e-tjänster, vilket kan medföra ökade kostnader bl.a. på grund av försenade leveranser i projektet. Förvaltningskostnaden för de nya e-tjänsterna är också svåra att beräkna i förväg.

Tre e-tjänster införs under hösten för inlämning av årsredovisningar, slutredovisningar och redogörelser. Det blir därutöver möjlig att lämna in redogörelser via filimport. Syftet är att ställföreträdare ska kunna lämna in redovisningar digitalt till nämnden istället för pappersblanketter. Utvecklingen av e-tjänsterna finansierades av stadsledningskontoret under 2024. Det har inte funnits utrymme för utveckling av fler e-tjänster inom ramen för nämndens budget 2025 vilket skulle kunna höja servicenivån och bidra till att effektivisera verksamheten ytterligare.

Internationella uppdrag

Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens internationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen. Som internationellt uppdrag/ärende räknas i detta sammanhang ärenden där huvudmannen utvandrat. Det är idag cirka 326 ärenden där anknytning till Stockholms kommun saknas.

Stockholm har enligt lag ett särskilt riksansvar för ärenden som saknar anknytning till någon kommun. Med anledning av detta ansvarar nämnden för internationella ärenden där huvudmannen har utvandrat oavsett vilken kommun man tidigare bott i.

Investeringar

Nämnden har beviljats en investeringsbudget på 0,1 mnkr för år 2025. Investeringsbudgeten kommer att användas till verksamhetsanpassningar av lokalerna.

Belopp i tkr	Budget 2025	Utfall T2	Prognos Netto 2025	Avvikelse Budget/P 2025
	100	51	100	0

Budgetjusteringar

I samband med tertialrapport två har nämnden gjort bedömningen att arvodeskostnader kommer att överstiga den tilldelade budgeten på 15,0 mnkr. Därför kommer nämnden att begära en budgetjustering på 20,0 mnkr.

För arvodeskostnader som överstiger 15,0 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 20,0 mnkr avsatta i den centrala medelreserven (CM3) för arvoden. Prognosen för helåret visar ett behov som överstiger nuvarande anslaget, vilket ligger till grund för nämndens begäran om budgetjustering.

Intern kontroll

Arbetet med att ha en hög kvalitet i internkontrollerna har fortsatt under 2025 och fortlöpt enligt plan. Internkontroller genomförs sista måndagen i varje månad gemensamt av enhetschefer och verksamhetscontroller. Kontrollerna består i stickprov eller intervjuer med medarbetare. Diskussion och analys av resultat görs i direkt anslutning till kontrollerna och beslut om nödvändiga åtgärder tas direkt och kan resultera i att en utredning påbörjas för att reda ut ansvarsfördelning, en intern utbildning bokas in eller en medarbetare får stöd eller utbildning.

Utförd internkontroll dokumenteras och följs upp. Resultaten kommuniceras löpande med medarbetarna i syfte att synliggöra förbättringsområden och öppna för diskussioner som kan leda till höjd kvalitet och förbättringar. Det är viktigt att internkontroller ses som något positivt av personalen och något som kan hjälpa den enskilde med att utveckla sin kompetens samt synliggöra områden där handläggningen inte är enhetlig. Det är viktigt att det finns en

kultur av att internkontroller är en viktig del av verksamheten och att olika funktioner eller medarbetare involveras. Man ska inte känna sig utsatt som enskild handläggare utan kontrollerna ska vara något som hjälper till att säkerställa att vi gör rätt.

Fokus på internkontroller under 2025 har bland annat varit att:

- handläggare får ökad arbetsbelastning på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan enheterna.
- att rutiner inte blir reviderade utifrån nytt verksamhetssystem vilket leder till brister i handläggning.
- att felaktiga arvoden betalas ut
- att brister i kapacitet i system leder till långsam handläggning.
- att överskjutande ärendebalanser från föregående år samt bristande personalresurser skapa långa handläggningstider
- att arbetsmiljön blir lidande och medarbetare mår dåligt på grund av ovanstående

Interkontrollplanen för 2025 bygger på risker som alla enheter varit med att ta fram och riskbedöma. Enheternas förslag bearbetades sedan av ledningsgruppen som antog den slutgiltig internkontrollplanen.

Kontrollerna visar bland annat att det varit lyckosamt att göra om den gemensamma mappstrukturen för att få bort gamla ogiltiga dokument och rutiner och göra det enklare för nya medarbetare att hitta. Det har även visat sig att det varit svårt att hitta tiden för det viktiga arbetet med att revidera rutiner utifrån nytt verksamhetssystem då arbetsbelastningen varit fortsatt hög. Det har visat sig att systemet varit segt och trögt under vissa perioder men att detta främst handlat om behov av att öka minneskapaciteten på databasservern vilket nu är gjort. Det har visat sig att det är positivt att enhetscheferna numera samplanerar inför APT möten för att säkerställa att ingen information riskerar att gå förlorad till någon enhet vilket kan leda till dålig arbetsmiljö.

En väsentlig avvikelse som internkontroller under 2025 visat är en ökad upplevd belastning på handläggare, på grund av minskad service från Kontaktcenter. Ökade kostnader för Kontaktcenter gör att nämnden kan köpa mindre service vilket gör att fler frågor skickas till handläggarna.

Utifrån en enkät som skickades ut föregående år togs en handlingsplan fram för att identifiera behov av anpassning och utveckling av Lex för att förenkla handläggningen. Som ett led i detta har sedan beställningar gjort som ska förbättra systemet på sikt.

Enskilda avvikelser som framkommer vid kontroller som kan kopplas till enskilda medarbetare, återkopplas och följs upp individuellt av ansvarig enhetschef.

HR-ansvarig samt ekonomikontroller gör separata kontroller under året i enlighet med internkontrollplanen. Dessa kontroller är systematiserade och chefer går igenom kontroller kopplat till utbetalning av löner samt behörigheter i enlighet med rekommendationer från revisionsrapporten 2024.

